

משפט - הוראות החוק

להלן מובאים סעיפים הנוגעים לתרומה אלטרואיסטית מתוך חוק השתלות איברים תשע"ח: 2008

איסור סחר באברים

- א. לא יקבל אדם תמורה בעבור אבר שניטל מגופו או מגופו של אדם אחר, או המיועד לנטילה כאמור, והכל בין שהנטילה נעשית בחייו של אדם ובין שהיא נעשית לאחר מותו.
- ב. לא ייתן אדם תמורה בעבור אבר שהושטל בגופו או בגופו של אדם אחר, או המיועד להשתלה כאמור.
- ג. לעניין סעיף זה, לא יראו כתמורה כל אחד מאלה

1. הסכמת אדם אחד לתרום, בחייו, אבר לאדם אחר, כנגד הסכמתו של קרובו או מכרו של אותו אדם אחר כי יתרום אבר לקרובו או למכרו של האדם;
2. תשלום והחזר כספי בעד הוצאות, ששולמו לתורם בהתאם להוראות לפי סעיף 22;
3. תמורה שנתן תאגיד מוכר בהתאם להוראות לפי סעיף 29;
4. מימון הוצאות קבורה והוצאות הסעה והטסה של גופת אדם שאבריו ניטלו לאחר מותו לשם השתלה, בהתאם להוראות לפי סעיף 30.

איסור תיווך

לא יתווך אדם בין תורם לנתרם, במישרין או בעקיפין, לשם נטילת אבר או השתלת אבר, אם הובטחה לאדם אחר תמורה שנתינתה אסורה לפי הוראות סעיף 3 בעבור נטילת האבר, ולא יקבל אדם תמורה בעד תיווך בנסיבות כאמור.

תנאים לאישור בקשת תורם

ועדת הערכה לא תאשר בקשה לנטילת אבר מגופו של תורם, אלא אם כן שוכנעה כי התקיימו כל אלה:

1. התורם מתאים מבחינה רפואית ונפשית למתן התרומה, ואין במצבו הרפואי והנפשי משום חשש לסיכון בריאותו או לפגיעה בתפקודו, עקב התרומה, החורגים מן הסיכון הרגיל בפעולות מסוג זה;
2. התורם נתן את הסכמתו לתרומה מרצון חופשי ומתוך דעה צלולה, ושלא מתוך לחץ משפחתי, חברתי, כלכלי או אחר
3. התורם והנתרם נתנו את הסכמתם מדעת לפעולות הרפואיות הקשורות בביצוע נטילת האבר והשתלת האבר, כנדרש לפי הוראות סעיף 13 לחוק זכויות החולה;
4. התורם לא נתן את הסכמתו כנגד תמורה או הבטחה לתמורה, שקבלתה או נתינתה אסורות לפי הוראות סעיף 3, או לצורך קבלת התשלום וההחזר הכספי בעד הוצאות לפי הוראות סעיף 22;

5. התורם מבין שיש באפשרותו לחזור בו מהסכמתו בכל עת עד לנטילת האבר, וכי הוא לא יישא באחריות אזרחית או פלילית בשל חזרתו כאמור;
6. הנתרם נמצא מתאים מבחינה רפואית ונפשית להשתלה;
7. אין מניעה אחרת לאישור הבקשה, לרבות לעניין מצבו המשפחתי של התורם.

תרומה שלא לנתרם מסוים

הוראות פרק זה יחולו גם לגבי תורם המוכן לתרום אבר מאבריו, בחייו, לשם השתלתו שלא בנתרם מסוים, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

1. הבקשה לאישור נטילת האבר תוגש לוועדת ההערכה המרכזית;
2. ועדת ההערכה המרכזית לא תאשר את הבקשה לנטילת האבר אלא אם כן ניתן לה אישור מאת המרכז להשתלות כי קיים נתרם המתאים מבחינה רפואית להשתלת האבר; המרכז להשתלות יאתר נתרם כאמור מתוך מאגר המידע, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 26 (ב) בשינויים המחויבים.

תשלום והחזר כספי בעד הוצאות

(א) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והבריאות של הכנסת, יקבע תשלום אחיד שתשלם המדינה לכל תורם כפיצוי בשל ההפסד הכספי הנובע באופן סביר מהפעולות הכרוכות בנטילת אבר, וכן כללים ותנאים לעניין החזר כספי בעד הוצאות שהוציא התורם עבור אלה –

(1) רכישת ביטוח רפואי פרטי, או תכנית לשירותי בריאות נוספים לפי הוראות סעיף 10 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 – (בחוק זה – חוק ביטוח בריאות ממלכתי), רכישת ביטוח מפני פגיעה בכושר עבודה או מפני אבדן כושר השתכרות, וכן רכישת ביטוח חיים, והכל לתקופה ובסכום שיקבע בדרך האמורה;

(2) טיפול פסיכולוגי, בתנאים, לתקופה ובסכום שיקבע בדרך האמורה;

(3) חופשת החלמה, סמוך לאחר נטילת האבר, בתנאים, לתקופה ובסכום שיקבע בדרך האמורה.

(ב) תשלום והחזר כספי בעד הוצאות לפי סעיף זה ישולמו לתורם באמצעות המרכז להשתלות, לאחר נטילת האבר, ובלבד שהנתרם הוא תושב ישראל, ויש בידי התורם תעודה מאת המרכז להשתלות המעידה כי תרם מאבריו לשם ריפוי של אחר.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת, לקבוע החזר כספי בעד אבדן השתכרות, שאינו אחיד לכל התורמים.

(ד) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לעניין סעיף (א)8(1) (2) (ג) (6) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, יראו תורם כחולה במחלה כרונית.

(ה) תשלום והחזר כספי בעד הוצאות לפי סעיף זה אינם ניתנים להעברה, לשעבוד או לעיקול.

הוקרה לתורם

(א) השר יעניק לתורם תעודת הוקרה בנוסח שיקבע.

((ב) תורם יהיה פטור מתשלום דמי כניסה לגנים לאומיים ולשמורות טבע כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח, 1998 – ולמקום מוסדר כהגדרתו בסעיף 42 לחוק העתיקות, התשל"ח 1978 – .

חזרה מהסכמה

תורם רשאי לחזור בו מהסכמתו לתרומת אבר בכל עת לפני ביצוע נטילת האבר, והוא לא יישא באחריות אזרחית או פלילית בשל חזרתו כאמור.

שמירת סודיות

אדם שהגיע אליו מידע לפי הוראות חוק זה תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרנו בסוד ולא יגלה אותו לאחר אלא במידה הנדרשת לצורך ביצוע הוראות חוק זה, ובכפוף להוראות כל דין, לרבות חוק זכויות החולה.

את החוק בשלמותו ניתן למצוא באתר הכנסת:

<https://www.knesset.gov.il/Laws/Data/law/2144/2144.pdf>